

MINISTARSTVO FINANSIJA CRNE GORE

Predlog Zakona o budžetu za 2019. godinu

Darko Radunović

Ministar finansija

Bojan Paunović

v.d. generalnog direktora Direktorata za državni budžet

7. decembar 2018.

MINISTARSTVO FINANSIJA CRNE GORE

Makroekonomska kretanja u prethodnom periodu

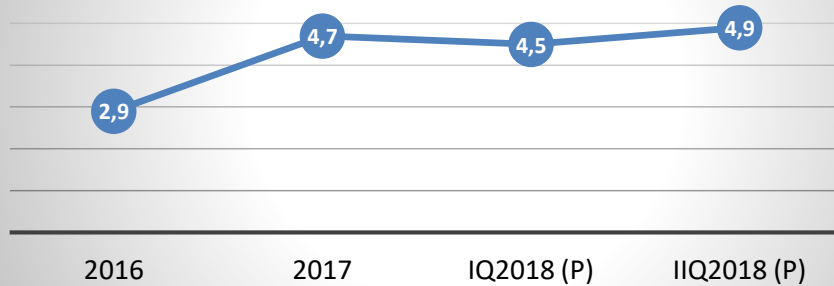
- U prethodne dvije godine ojačana stabilnost javnih finansija i podstaknut ekonomski rast
- Snažan ekonomski rast od **4,7%** u 2017. godini, i **4,8%** u prvoj polovini 2018, kao i rast broja zaposlenih od blizu 11.000 potvrđuju adekvatnost i izbalansiranost mjera fiskalne i ukupne ekonomske politike (uprkos konsolidaciji nije usporen rast);
- Osnažena je redovnost isplata plata, penzija, socijalnih davanja (uz rast pojedinih kategorija) i vršenja svih javnih funkcija države.

MINISTARSTVO FINANSIJA CRNE GORE

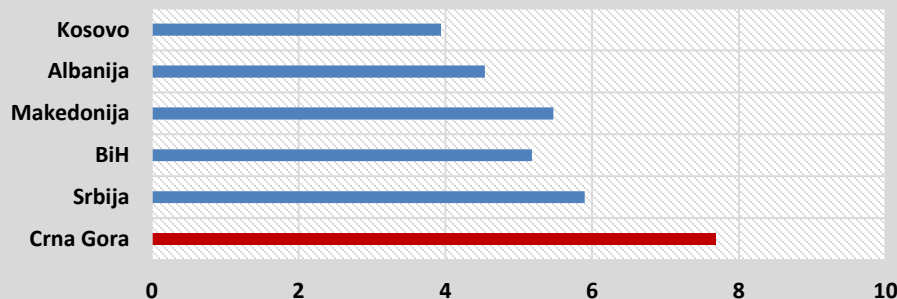
Makroekonomska kretanja u prethodnom periodu

Pregled realnih stopa rasta

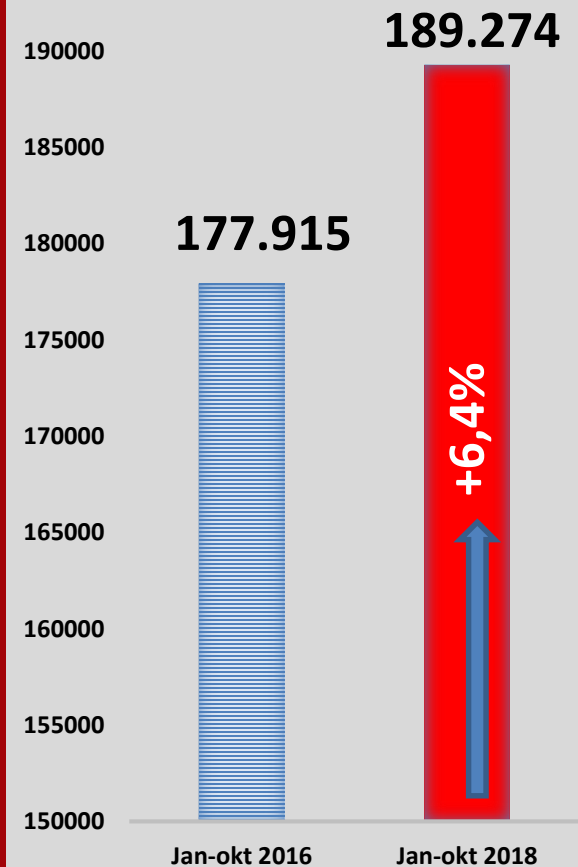
Izvor: Monstat

BDP per capita u 2017, u hilj. US \$

Izvor: MMF

BROJ REGISTROVANIH ZAPOSLENIH (PROSJEK)

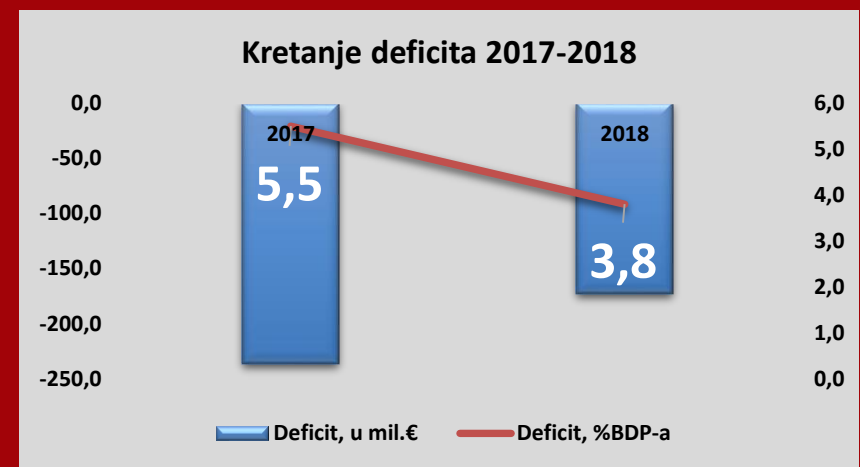
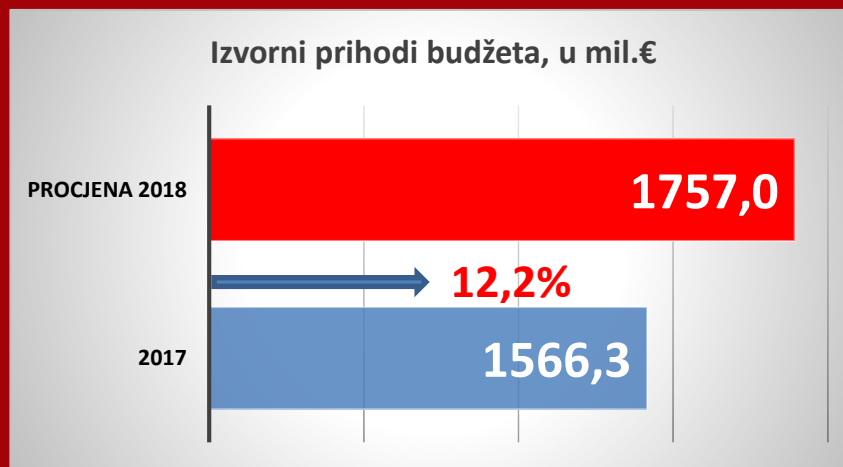
Izvor: Monstat

MINISTARSTVO FINANSIJA CRNE GORE

Kretanje fiskalnih parametara u prethodnom periodu

- ❖ Mjere fiskalne konsolidacije u prethodne dvije godine dale pozitivne rezultate:
 - ✓ povećani budžetski prihodi;
 - ✓ smanjen budžetski deficit i ostvaren suficit tekuće potrošnje;
 - ✓ povećano ulaganje u infrastrukturu;
 - ✓ unaprijeđeni kreditni izgledi omogućili povoljnije refinansiranje javnog duga.

MINISTARSTVO FINANSIJA CRNE GORE

Predlog budžeta za 2019. godinu

- Refleksija mjera ekonomske politike usmjerenih na:
- jačanje fiskalne stabilnosti i smanjenje deficita i javnog duga;
- podršku konkurentnosti i razvoju kroz veća ulaganja u obrazovanje, sport, poljoprivredu, zdravstvo, infrastrukturu.

MINISTARSTVO FINANSIJA CRNE GORE

Predlog budžeta za 2019. godinu

Predlog zakona o budžetu za 2019: 2,384 milijardi €

PREDLOG ZAKONA O BUDŽETU CRNE GORE	2019.	
	Iznos u €	% BDP
IZVORNI PRIHODI	1828.00	38.17%
IZDACI	1970.20	41.14%
DEFICIT	-142.19	-2.97%
OTPLATA DUGA	373.60	7.80%
Izdaci za kupovinu hartija od vrijednosti	40.22	0.84%
NEDOSTAJUĆA SREDSTVA	-556.01	- 11.61%
FINANSIRANJE	556.01	11.61%
Pozajmice i krediti	370.01	7.73%
Primici od prodaje imovine	6.00	0.13%
Korišćenje depozita države	180.00	3.76%

STRUKTURA BUDŽETA ZA 2019. GODINU	mil. €
TEKUĆI BUDŽET	910,74
BUDŽET DRŽAVNIH FONDOVA	700,00
KAPITALNI BUDŽET	320,93
TRANSAKCIJE FINANSIRANJA	432,35
REZERVE	20,00
UKUPNO	2.384,02

7. decembar 2018.

MINISTARSTVO FINANSIJA CRNE GORE

Glavne karakteristike budžeta za 2019. godinu

- ❖ Rast izvornih prihoda za **71** miliona eura u odnosu na 2018. godinu;
- ❖ Optimizacija Tekuće budžetske potrošnje
- ❖ Povećanje ulaganja u infrastrukturne projekte kroz najveći iznos Kapitalnog budžeta od sticanja nezavisnosti **(320 mil. €)**;
- ❖ Smanjenje potrebe za zaduživanjem, odnosno smanjena nedostajuća sredstva na 556 miliona (od čega se 180 miliona eura odnosi na depozite države);
- ❖ Redovnost vršenja svih javnih funkcija države (isplate penzija, socijalnih davanja itd. uz povećanje shodno zakonskom uskladjivanju)
- ❖ Redovnost isplate zarada, uz povećanje zarada trenutno zaposlenih u javnom sektoru za 10,9 miliona eura

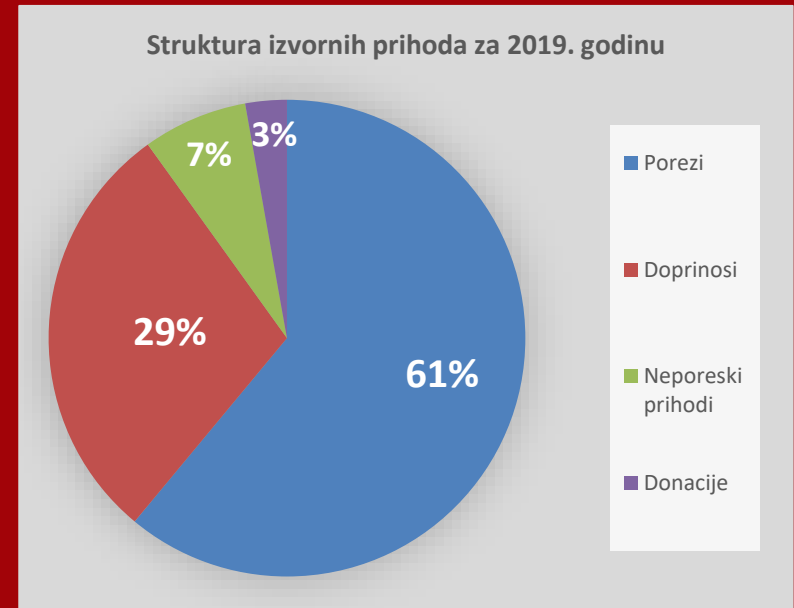
MINISTARSTVO FINANSIJA CRNE GORE

Prihodi budžeta u 2019. godini

❖ Rast izvornih prihoda za **71 mil. €, odnosno za 4%** u odnosu na 2018. godinu;

❖ Generatori rasta prihoda:

- povećanje ekonomske aktivnosti;
- nastavak mjera fiskalne konsolidacije:
 - Redefinisana akciza politika;
 - Naplata poreskog duga shodno reprogramu i nastavak jačanja fiskalne discipline
 - Refoma poreske administracije

❖ Prihodi planirani konzervativno. Pored planiranih, očekuje se ostvarenje dodatnih prihoda od projekta „Ekonomske državljanstva“

MINISTARSTVO FINANSIJA CRNE GORE

Rashodi budžeta u 2019. godini

❖ Rast kapitalnih rashoda uslovljen rekordnim ulaganjem u infrastrukturu;

❖ **Suficit** Tekuće potrošnje približno **200 mil. €**;

❖ Promjena u strukturi tekuće potrošnje:

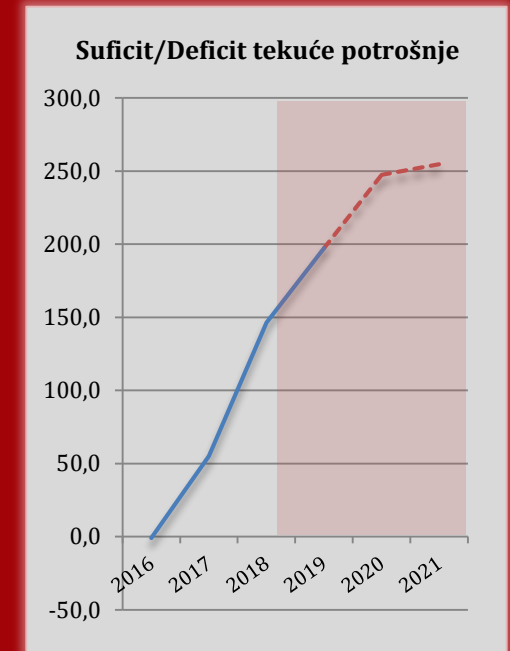
-Manja izdvajanja za "neproduktivne rashode:

➤ cca 2 mil. € manje za službena putovanja, gorivo, reprezentaciju i administrativni materijal;

➤ Smanjeni troškovi zakupa poslovnog prostora za cca 0.5 mil €;

❖ Racionalizacija administrativne potrošnje kroz primjenu sistema centralizovanih javnih nabavki – očekivane znatne uštede po ovom osnovu;

❖ Konzervativnim planiranje rashoda, nisu uključeni pozitivni efekti optimizacije javne uprave;

MINISTARSTVO FINANSIJA CRNE GORE

Rashodi budžeta u 2019. godini

❖ Povećan iznos tekućih rashoda:

- **Za bruto zarade** veća su za 10,9 mil. €, prvenstveno usljed uvećanja zarade od 1% shodno odredbama Zakona o zaradama u javnom sektoru i po osnovu redovnog usklađivanja;
- **Subvencije** su veće za 4,1 mil. € u odnosu na 2018. godinu, a odnose se primarno na uvećanje Agrobudžeta u cilju veće podrške poljoprivrednicima.
- Sredstva za prava iz **oblasti PIO** veća su za 6,4 mil. €, shodno obavezi redovnog usklađivanja penzija.

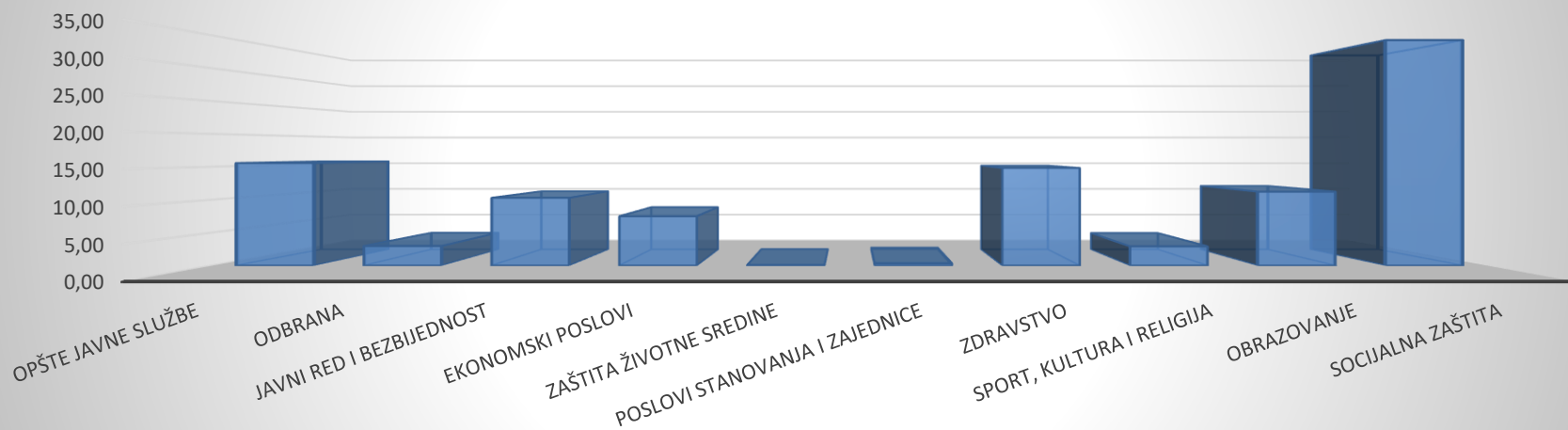
MINISTARSTVO FINANSIJA CRNE GORE

Rashodi budžeta u 2019. godini

❖ U 2019. godini pruža se dodatna podrška:

- **Zdravstvenom sistemu** – povećanje kvaliteta pružanja usluga javne zdravstvene zaštite;
- **Obrazovanju** – na investicije u izgradnju, rekonstrukciju i opremanje: škola, vrtića i ostalih obrazovnih ustanova;
- **Odbrani, javnom redu i bezbjednosti** – unaprjeđenje nadzora i zaštite državnih granica, modernizacija Policije i Vojske CG;
- **Poljoprivredi i ruralnom razvoju** – povećanje izdvajanja za poljoprivrednike i investicije u ruralni razvoj i stvaranje uslova za korišćenje EU fondova za poljoprivredu.

Tekuća budžetska potrošnja po funkcionalnoj klasifikaciji, učešće, %

MINISTARSTVO FINANSIJA CRNE GORE

Kapitalni budžet

❖ **Kroz Kapitalni budžet biće investirano 320,0 mil. €, i to kroz:**

- Nastavak izgradnje Autoputa „Bar - Boljare,, (220,0 mil. €);
- **37,6 mil. €** u unapređenje putne infrastrukture za:
 - Nastavak radova na izgradnji **obilaznice Rozaje II faza**, 20 mil. € (kredit EIB)
 - Nastavak radova na **rekonstrukciji puta Lubnice – Jezerine**, 34 mil. (kredit EBRD-a), posebno značajan za valorizaciju turističke ponude Bjelasice;
 - Završetak rekonstrukcije i izgradnja **bulevara Donja Gorica**;
 - Početak rekonstrukcije **magistralnog puta od Bara do Petrovca i Kamenova i izgradnja bulevara od Tivta do Jaza**;
 - Početak radova na rekonstrukciji **167 km magistralnih puteva širom Crne Gore**, finansirano iz kreditnih aranžmana EIB-a i EBRD-a.
- **63,3 mil. €** za izgradnju i rekonstrukciju objekata obrazovanja i nauke, sporta, kulture, socijalnog staranja, unapređenja turističke ponude itd;
- Preko 70% Kapitalnog budžeta usmjereno an Sjever u cilju ravnomjernijeg regionalnog razvoja;

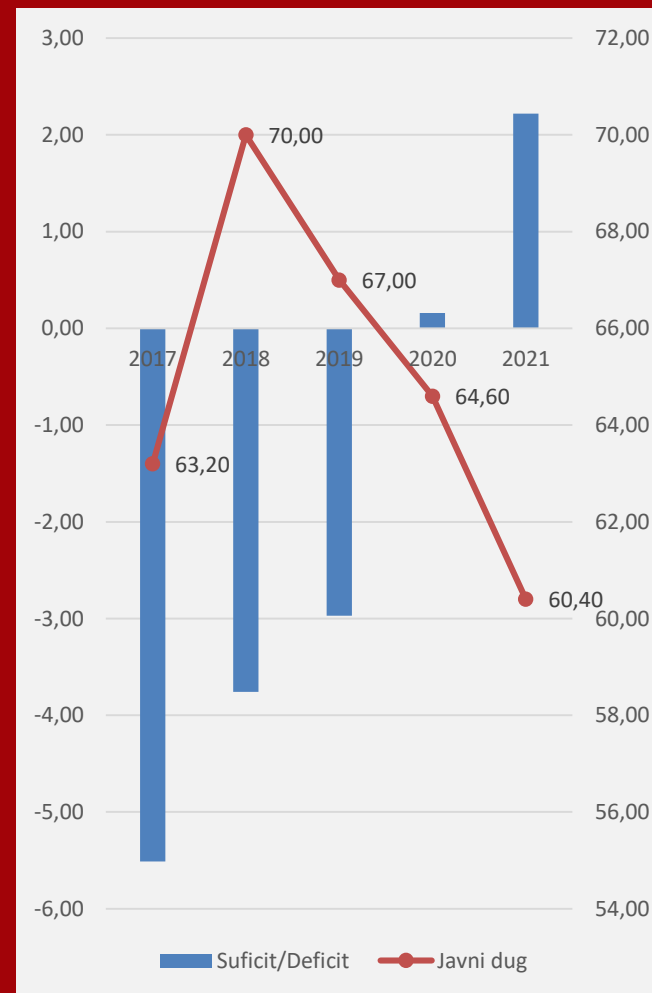

MINISTARSTVO FINANSIJA CRNE GORE

Srednjoročni budžetski okvir do 2021. godine

❖ Glavni ciljevi budžeta u periodu do 2021. su:

- projektovano smanjenje budžetskog deficita u 2019. godini nakon čega se prelazi u zonu suficita od 0,2% BDP 2020. i 2,2% u 2021. godini;
- postepeno smanjenje javnog duga na 67% BDP u 2019.godini, 64,6% u 2020. i 60,4% u 2021, odnosno vraćanje u okvire od 60% u 2022. godini.

MINISTARSTVO FINANSIJA CRNE GORE

**Hvala na pažnji
Pitanja?**